

Handläggare
Christer Edvardsson
Telefon: 08-508 28 977

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
MHN 2018-10-16 p. 14

Föroreningssituationen i sediment från östra Mälaren söder om Nockebybron

Redovisning av genomförd undersökning

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna rapporten ”Föroreningssituationen i sediment från Östra Mälaren söder om Nockebybron

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

I samband med miljöundersökningar inför ny sjökabelförläggning i Mälaren påträffades höga halter av PCB på ackumulationsbotten söder om Nockebybron. Den direkta följderna av detta blev att annan sträckning för kabeln valdes.

Eftersom påträffade föroreningshalter var många gånger högre än halter som påträffats i Mälaren i centrala Stockholm valde miljöförvaltningen att genomföra utökade undersökningar. Syftet för dessa var att utreda spridningen av PCB samt försöka identifiera källan till de höga PCB-halterna.

Undersökningarna, som redovisas i bilagorna 1 och 2, bestod av två delar: sonarkartering av bottenarna i området samt sedimentprovtagning i tio punkter.

Sonarkarteringen visade en stor mängd ekon förorsakade av mänsklig aktivitet, som t.ex. brofundament, rörledningar, vrak etc. Av särskilt intresse noterades en grov ledning som sannolikt är den gamla utsläppspunkten från Bromma reningsverk.

Resultaten från de sedimentanalyser som genomfördes visade att spridningen av PCB-föroreningen var geografiskt begränsad, dvs.

de högsta halterna är avgränsade till en förhållandevis liten yta. Sannolikt kopplat till en historisk punktkälla. Analys av sedimentkärna från den punkt som hade högsta halten påvisar att den stora tillförseln av PCB skett för 40 – 50 år sedan och att de högsta halterna sedan dess överlagrats av nytt sediment.

Enligt 10 kap. 2 § miljöbalken (1998:808) ansvarar den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som har bidragit till en föroreningsskada för att avhjälpa skadan. Om det inte finns någon sådan verksamhetsutövare är var och en som har förvärvat den förorenade fastigheten efter den 1 januari 1999 ansvarig, om denne kände till eller borde ha upptäckt föroreningen, 10 kap. 3 § miljöbalken samt 15 § lag (1998:811) om miljöbalkens ikraftträdande.

För att verksamhetsutövare ska kunna åläggas ansvar enligt ovan krävs, enligt 8 § lagen om miljöbalkens ikraftträdande, att verksamheten har bedrivits efter den 30 juni 1969, att verkningarna av verksamheten alltjämt pågick när miljöbalken trädde i kraft den 1 januari 1999 och att det finns behov av att avhjälpa skador eller olägenheter som har orsakats av verksamheten. Det kan konstateras att det i detta fall är oklart både vilken verksamhet som har orsakat föroreningen och om föroreningen har uppkommit efter den 30 juni 1969.

Analys av fisk som samlades in utanför Sötvattenlaboratoriet Drottningholm, norr om Nockebybron, indikerar att PCB-halterna i vattenområdet ligger på urban bakgrundsnivå.

Sammantaget bedöms risken för att de förorenade sedimenten ska spridas som små. Saneringsarbeten skulle kunna öka risken för spridning varför inga ytterligare åtgärder föreslås. För närvarande finns således inte något miljömässigt behov av att avhjälpa föroreningen

Slut

Bilagor

1. Slutrapport ”Föroreningssituationen i sediment från östra Mälaren söder om Nockebybron”
2. Slutrapport, bilagor